

Här hördes framtidens tonsättare

Tisdagens konsert med musik av elever från Vasaskolan och Falun gav ett smakprov på vad framtidens tonsättare, ja åtminstone några av dem, inspireras av och arbetar med. Och genomgående var det klart hörvärd musik vi bjöds på. Man behövde inte alls vara förälder, kompis eller på något sätt inblandad för att tycka om mycket här.

MUSIK

Tonsättareleverna

Elever från Vasaskolan: Malou Berggren, Rebecca Smahl, Emelie Holm, Adam Skogh, Sanna Rönnewald, Jeff Östling, Leif Ekbergh, Sara Kreuger, Stina-Alfrida Westberg och Ludvig Winblad
Elever från Musikkonserveriet i Falun: Cecilia Hahne, Alice Klint, Niklas Lindberg, Gabriel Nyberg, Annika Sandberg, Love Nordkvist och Sebastian Henriksson
Dirigent: Joakim Unander
Gävle Symfoniorkester
Gävle Konserthus 24/5

Det är tionde året nu som elever från Vasaskolan får arbeta med Gävle symfoniorkester och få sin musik uppförd. På senare år har också konservatoriet i Falun kommit med i samarbetet. Till sin hjälp har de haft lärarna Rickard Gustavsson och Johan Sundberg och i Falun har eleverna väglett av Mattias Lysell som ju också är symfoniorkestrens "huskompositör".

Hur var då musiken? Ja, några drag stod ut. Många hade arrangerat, eller själva skrivit, musik med rötterna i svensk folkmusik. Ibland uttalat och ibland kändes ändå sambandet starkt. Andra hade plockat upp musik från filmer eller tv-spel. Här fick vi arrangemang av "Hedwig's theme" från Harry Potter, "Colors of the wind" från Disneys "Pocahontas" och huvudtemat

från tv-spelet "The legend of Zelda".

I nästan alla stycken fanns en lite melankolisk stämning. Ofta med en lite inåtblickande, nationalromantisk ådra. Inga glada, uppslupna, tongångar här inte.

Känns nästan orättvist att lyfta fram enskilda verk men Malou Berggrens "Färgätämigej", som bygger på en folkvisa, inledde stämningssamt med en fin flöjtstämma. Skulle säkert gå hem också i större sammanhang.

Adam Skogh var den ende som sa sig ha inspirerats av äldre mästare, i hans fall Mozart och Hummel. Varietät och spännande med en tydlig blinkning till förebilderna i de snabbare partierna.

Det fascinerande verk var Stina-Alfrida Westbergs "Flamberade blommor innan studenten". Kvällens bästa titel och musik med drag av minimalism som växer när blommorna mot slutet förtärs av eld.

Niklas Lindbergs "Gentle progression" var ett genomarbetat verk där träblåset fick visa upp sig och Sebastian Henriksson avslutade kvällen med "Sublim serenad" som byggde på morsesignaler där varje takt blir en bokstav. Fiffigt upplag och fina solopartier för både flöjt och violon.

Fler hade kunnat nämnas för, som sagt, det fanns mycket här som lovade gott för framtiden. **Lars Westin**

Antalet bibliotek minskar igen

Antalet bibliotek fortsätter att minska runt om i landet, vilket även medför att den registrerade utlåningen sjunker. Det visar Kungliga bibliotekets rapport Bibliotek 2015 som innehåller Sveriges samlade officiella bibliotekstatistik över de offentligt finansierade bibliotekens verksamhet.

Totalt har 2 304 offentligt finansierade bibliotek tillfrågats i undersökningen – en minskning med 25 bibliotek på unika gatuadresser jämfört med föregående år. Med det följer att den registrerade utlåningen på de bemannade utlåningsställen sjunker för flera bibliotekstyper.

(TT)

Maten som skvalpar inuti en patient med ätstörningar. Ur Ida Lindgrens videokonstverk "Kroppen är en ensam plats".

Starkt om ätstörningar i sommar-video

Sommarkonsten på Region Gävleborgs videovisningsstationer är vansinnigt stark. Vi har förhandstittat på "Kroppen är en ensam plats" som kan ses från och med fredag. Denna tio minuter långa berättelse berör djupt.

Ät upp maten, du är ju mager som en sticka! Vill en säga. Inte hjälper det.

Ätstörningar är ett mysterium för den som inte drabbats själv.

Men kanske mindre mysterium efter Ida Lindgrens film "Kroppen är en ensam plats".

Den är ingen sjukvårdsinformation, verkligen inte. Den är ett konstverk, en upplevelse. Som just därför när fram till betraktaren.

Ida Lindgren säger att hon försökt gestalta sjukdomens inre värld. En kvinna kämpar mot ett annat jag, en röst i huvudet som lär ut saker om smärta, om ensamhet, om kontroll, om att kräkas. Om att "vara flicka

för alltid". Självsvälten, destruktiviteten, är hennes trygghet.

Vi ser aldrig denna kvinnliga patient men vi hör henne tala. Vi hör läkarens rationella ordinationer och utlåtanden. "Status: blek". Vi hör ett dagligt matschema uppläst av en dataröst med absurda betoningar.

Vi ser henne inte eftersom vi befinner oss inne i hennes kropp. Vi känner hennes ångest.

Det är verkligen ett effektivt grepp. Smärtsamt men också en smula hoppfullt. En förändringsprocess sker både hos patienten och hos åskådaren.

Videokonstverket "Kroppen är en ensam plats" pri-

sades på årets Videogudfestival i Uppsala. Nu ska Ida Lindgrens film visas på Region Gävleborgs, Dalarnas och Upplands visningsstationer för videokonst i sommar.

Gävle sjukhus är en av dessa platser. Där sitter visnings-skärmen i anslutning till matsalen. Filmen rullar kontinuerligt. Många, många kommer att ha chans att se "Kroppen är en ensam plats". Vilket är så himla bra.

Till viss del är verket självbiografiskt och griper tag i Lindgrens egna erfarenheter, uppger Erik Anderman, konstkonsulent på Region Gävleborg.

Ida Lindgren kommer från

Se videokonsten här

Visningsstationer i Gästrikland: Sandvikens Folkbibliotek, Silvanum Gävle, Gävle Sjukhus, Gävle Ungdomsmottagning.

Visningsstationer i Uppland: Kultur och bildning i Uppsala, Tierps bibliotek. Videogud är ett samarbete mellan landstingen i Gävleborg, Dalarna och Uppsala, för att visa aktuell videokonst i offentiga rum.

Uppsala. Det här är hennes fjärde film som premiärvissades på Göteborg Filmfestival, vann Tempo Short Award och fick två hedersomnämningar vid årets Berlin Filmfestival.

Totalt drabbande "Kroppen är en ensam plats" står ensam på videokonststationernas sommarprogram. Det pågår till 31 augusti.

Bodil Juggas

Mobilapp ska tvinga barn att läsa

Berättarministeriet vill tvinga barn att läsa böcker innan mobilspelen plockas fram för dagen. Den drastiska mobilappen ska hjälpa barn i utsatta områden att inte halka efter på sommarlovet.

Kunskapens piska ska vina över barnens spelfingrar i sommar – men med ett gott syfte.

– Sommarlovet är den tid då skillnaderna ökar markant mellan dem som har någonting att göra med sina föräldrar, att resa och upptäcka saker, och dem som blir kvar, säger Berättarministeriets verksamhetschef Dilsa Demirbag-Sten, som förklarar att barn i socioeko-

Först läsning – sedan spelande. Med Berättarministeriets app är det läsningen som läser upp spelen. FOTO: HASSE HOLMBERG/TT

nomiskt utsatta områden inte utvecklar sitt språk i lika stor utsträckning och de inte läser böcker.

– Barn som har tillgång till språket har fler vägar in i samhället.

Berättarministeriet har

utvecklat en kostnadsfri mobilapp som läser skärmen tills barnet har läst ett kapitel i en av e-böckerna som finns tillgängliga i den. Appen, som inte litat på någon, ställer därefter en kontrollfråga för att försäkra sig om att barnet verkligen har läst.

– Självklart har inte alla barn tillgång till mobil och surfplatta, men Sverige är en av de mest digitalt utrustade nationerna. Kampen framöver för oss kommer inte att vara huruvida barnen har smarta telefoner eller inte, utan vad de fyller dem med, säger Dilsa Demirbag-Sten.

Erik Paulsson Rönnbäck/TT

